

Tomasz Chodkiewicz
Muzeum i Instytut Zoologii PAN
Wilcza 64, 00-679 Warszawa
tomek.chodkiewicz@gmail.com

Teresa Łybko
Winduga 2, 87-617 Bobrowniki
teresa.lybko@gmail.com

Drugie stwierdzenie brodzieca żółtonogiego *Tringa flavipes* w Polsce

W godzinach porannych w dniu 12.11.2016, podczas prowadzenia obserwacji ptaków na stawach w kompleksie Gospodarstwa Rybnego w Kocku (pow. lubartowski, woj. lubelskie), zaobserwowaliśmy na jednym ze spuszczonej stawów nieznanego nam ptaka siewkowego przebywającą w stadzie czajek *Vanellus vanellus*. Zaobserwowany brodziec pokrojem przypominał krwawodzioba *Tringa totanus* lub łączaka *T. glareola*, ale naszą uwagę wzbudziły jaskrawo ubarwione nogi, które z daleka zdawały się być pomarańczowe. Po dłuższej obserwacji wyeliminowaliśmy gatunki najbardziej zbliżone i dobrze nam znane, jak np. krwawodziób, brodziec śniady *T. erythropus* czy batalion *Calidris pugnax*. Ptak intensywnie żerował, jednak co jakiś czas podrywał się i przelatywał na krótki dystans, pokazując jednolicie ciemne skrzydła, bez typowych dla krwawodzioba białych

Fot. 1. Brodziec żółtonogi *Tringa flavipes*, Kock, listopad 2017 (fot. S. Turowski) – Lesser Yellowlegs, Kock, November 2017

pasów i białą nasadę ogona. Ponadto w locie widać było jaskrawożółte stopy wyraźnie wystające poza ogon. Dziób obserwowanego brodzca był prosty, cienki i cały ciemny, długości nieco większej niż głowa. Ptaka oznaczyliśmy jako brodzca żółtonogiego *T. flavipes*. Brodzca obserwowaliśmy w dobrych warunkach oświetleniowych, z odległości ok. 100–150 metrów. Wykonaliśmy także dokumentujące obserwację zdjęcia.

Przez następnych kilkanaście dni brodziec żółtonogi był obserwowany przez wiele osób, a my widzieliśmy go po raz ostatni 27.11.2016 i było to jego ostatnie stwierdzenie na stawach w Kocku. Obserwacja uzyskała akceptację Komisji Faunistycznej jako drugie stwierdzenie dla Polski. Po raz pierwszy gatunek ten zaobserwowano na stawach Wielikąt w woj. śląskim, gdzie młodociany osobnik przebywał w okresie od 26.10 do 9.11.2013 (Nagler 2014).

Brodziec żółtonogi gniazduje w Ameryce Północnej od środkowej Alaski, przez północne rejony Kanady po Zatokę Hudsona. Zimowiska tego gatunku znajdują się w południowej części kontynentu północnoamerykańskiego oraz w Ameryce Środkowej i Południowej. Według wyników badań prowadzonych w latach 1966–2015 liczebność tego gatunku spada, lecz mimo to ma on nadal ma status najmniejszej troski. Jednym ze źródeł zagrożeń są polowania na Karaibach. Szacuje się, że tylko w roku 2012 od 7 000 do 15 000 osobników zostało zastrzelonych podczas jesiennej migracji na Barbadosie, Gwadelupie, Martynice czy w Surinamie i Gujanie (<https://birdsna.org>, dostęp 17.01.2017). Brodziec żółtonogi zalatuje do Europy, Afryki, na Nową Zelandię i Hawaje, a także do Australii i Azji (Cramp & Simmons 1983). W Europie najczęściej stwierdzany był na Wyspach Brytyjskich (370 osobników do r. 2016, Holt et al. 2017), a do 2015 r. odnotowano go 50 razy we Francji (Reeber et al. 2016) i 39 razy w Holandii (Haas et al. 2016). Dla porównania w sąsiedniej Belgii w r. 2015 odnotowano dopiero piąte stwierdzenie tego gatunku dla kraju (Faveyts et al. 2015). Dalej w głębi kontynentu europejskiego jest rzadszy, ale w Niemczech do 2015 r. stwierdzono go już 15 razy (Deutsche Avifaunistische Kommission 2017).

Dziękujemy Zbigniewowi Kajzerowi za uwagi do pierwszej wersji notatki i pomoc w jej zredagowaniu.

Summary: The second record of the Lesser Yellowlegs *Tringa flavipes* in Poland. On 12 November 2016 an immature Lesser Yellowlegs was observed at fish ponds in Kock (E Poland). The bird stayed there until 27.11.2016. This note provides the description of the bird and the circumstances of observation. It also discusses briefly its occurrences around the world, its current status and possible threats. The record was accepted by the Polish Avifaunistic Commission as the second for Poland.

Literatura

- Cramp S., Simmons K.E.L. 1983. The Birds of Western Palearctic. 3. Waders to Gulls. Oxford University Press, Oxford.
- Deutsche Avifaunistische Kommission 2017. Seltene Vögel in Deutschland. Dachverband Deutscher Avifaunisten, Münster.
- Faveyts W., Vanhove F., Lebrun R., Elst J. 2015. Rare Birds in Belgium in 2014/2015. Report of the Belgian Rare Birds Committee 5, 14.
- Haas M., Slaterus R. & CDNA. 2016. Rare birds in the Netherlands in 2015. Dutch Birding 38: 419–440.
- Hudson N. and the Rarities Committee. 2013. Report on rare birds in Great Britain in 2012. Brit. Birds 106: 570–641.

- Nagler M. 2014. Pierwsze stwierdzenie brodziec żółtonogiego *Tringa flavipes* w Polsce. *Ornis Pol.* 55: 299–303.
- Reeber S., Kayser Y. & le CHN. 2016. Les oiseaux rares en France en 2015. *Ornithos* 23: 300–329.
- Tibbits L.T., Moskoff W. 1999. The Birds of North America. In: Poole A. (ed.). Cornell Lab of Ornithology, Ithaca; Retrieved from the Birds of North America. <https://birdsna.org> (dostęp: 17.01.2017).
- <https://www.israbirding.com> (dostęp: 17.01.2017).

Justyna Staworko-Petka, Krzysztof Petka
Kiernickich 54 C, 21-400 Łuków
jkpetka@poczta.onet.pl